

<sida1> Långfredagens aftonsång 1853

Apostelen Paulus talar i apostla gerningarnes 13 capitel och 29 vers om Judarnes hat och bitterhet emot Frälsaren då han säger. änskönt de ingen sak funno med honom, som döden värd var, begärde de dock af Landshöfdingen att han skulle dödas, och sedan de hade uppfyllt allt, hvad som om honom förutsagt var i skriftern[a] lade de honom i grafven[.] Apostelen gör här ingen [[<åt> överstrykta tecken](#)] skillnad emellan de Judar, som voro skulden till Frälsarens död, och dem som begrofvo honom. Det hörs, som skulle apostelen hafva ansett dem alla lika, våde dem, som voro orsaken till hans död och dem som begrofvo honom. Likväl säger Evangelisten, att Joseph var en rättfärdig man och en hederlig rådsherre, att han icke hade samtyckt [<sida2>](#) till Frälsarens död, att han till och med var Frälsarens hemliga Lärjunge, och Nikudemus hade till och med vågat taga Frälsaren i försvar emot verdens förföljelse, ehuru han icke hade mod, att försvara honom längre, än hans Egen heder medgaf: ty när de öfversta Presterna började försmäda Nikudemus för hans hemliga böjelse till Frälsaren, så vågade han icke taga Frälsaren i försvar. Hans kärlek till Frälsaren var således icke större, än att han kunde bevara sin egen heder. När hela verdens hat hade fallit på Frälsarens Person, så var det verkligen farligt, att taga honom i försvar emot verdens orättvisa beskyllningar. Den som ville med alfvar taga Frälsaren i försvar emot verdens ogudaktiga beskyllningar, kunde lätt blifva misstänkt för kätteri, och afvall från [<sida3>](#) den rena mosaiska Lärnan. Judarnes öfversta hade fått den tanken om Frälsaren, att han var en Samarit och att han hade djefvulen, emedan Frälsaren hade bestraffat dem för deras skrymteri och ogudaktiga lefverne. Hvar och [[en](#)] som nu ville taga en sådan man i försvar för verdens hat, blef misstänkt för delaktighet i Jesu Nazareni förmenta kätteri och villfarelser. — Men nu är det mången, som vill erkänna Nikudemus för en christen, ehuru hans namn alldrig nämnes ibland de christna uti apostlagerningarne. Att Nikudemus icke var någon christen när han kom till Jesum om natten, kan man finna deraf, att han icke var pånyttfödd, att han icke trodde att Jesus var Guds son, utan ansåg honom endast för en Lärare sänd af Gud. Men säga nu Nikudemi Tros bröder. Nikudemus kan ju hafva blifvit en christen efteråt, ehuru ingenting står skrifvit om honom, vidare än att han hjälpte Josef, att begrafva Frälsarens döda kropp. Men hvarifrån [[kommer](#)] [<sida4>](#) den tron, att Nikudemus blef salig ändå, änskönt han alldrig var med i de christnas församling? Jo den Tron kommer deraf att det nu för tiden finnes många, som icke hafva kommit längre i sin christendom än Nikudemus. De äro väl hemliga Jesu Lärjungar, de tycka om det goda, som genom christendomen blifvit uträttat, men de våga icke uppenbarligen taga christendomens bekännare i försvar emot den onda verdens smädelser. och Likväl är detta det minsta som Frälsaren fordrar af hvarje christen, att [[han](#)] skall [<sida5>](#) taga christendomens bekännare i försvar emot verdens ogudaktiga smädelser. Ty Frälsaren säger sjelf: hvar och en, som bekänner mitt namn för människorna, hans namn skall Jag bekänna för min Fader. Men Nikudemus hade icke mod, att öppet taga Frälsarens Person i försvar, ty han fruktade, att verlden skulle stöta honom ifrån sig. Han ville vara verdens vän. han kunde icke lida någon smälek för

Jesu Namns skull. Nu mena likväl alla, som hafva samma Tro, som Nikodemus, att Nikodemus har kommit in i Himmelriket, men på hvilken väg har Nikodemus kommit in i Himmelriket. Är det någon, som kan visa att Nikodemus har blifvit en christen. Har han kommit in i de christnas församling? Har han kommit in genom den trånga porten? har Nikodemus blifvit omvänd och pånyttfödd? Nog är det nu för tiden många som vill följa Nikodemus. <sida6> Det är mången, som hemlig[en] vill vara frälsarens Lärjunge, men vill icke lida någonting för Jesu namn, vill icke stöta sig med verlden; vill icke afkläda sig verlds hedern[,] vill icke lida någon smälek, för Jesu namn. En sådan christendom finnes nu för tiden öfver allt; Det är ingen konst, att följa med Nikodemus, så långt hans dygd och Gudsfruktan rækker: att begrafva Frälsaren, sedan han är död, det är lätt gjort, men att taga honom i försvar medan han lefver det är svårare.

Vi skole i dag följa Frälsaren till grafven, men ibland oss finnes icke mången, som gråter med Maria, det finns icke mången, som sörjer öfver Frälsarens död, det finns icke mången, som beklagar sig deröfver, att christendomen ligger begrafven uti den döda Trons graf.

<sida7> Maria! Med rätta gråter Du öfver Frälsarens alltför tidiga död. Med rätta gråter du öfver christendomens nedläggande i den döda Trons graf. Tror du Maria att Frälsaren någonsin skall blifva lefvande igen? Tror Du, att christus skall få lif igen uti våra hjertan. Ack! Maria Du gråter och sörjer och tviflar, men Guds kraft är stor, och outgrundelig. Uppå christendomens graf må Du med rätta gråta. Men vi skola hoppas, att dagen randas, att den korsfäste och törnekrönte konungen, skall stå opp med segrande kraft Emellertid må vi knäböja på Jesu graf och sucka Fader vår som äst i Himmelen.

Text 6te acten.

Vi [<nu> **överstrykt ord**] skulle nu med anledning af vår uplästa Heliga Text, följa Frälsaren till grafven och betrakta med <sida8> de sörjande kvinnorna huru verldens dygdemönster Joseph och Nikodemus lägga Frälsarens Lekamen i den döda Trons graf. Dervid skola vi märka, männerna, som begrafva Liket, svepningen, de välluktande kryddorna, och grafven, samt slutligen de sörjande. Något graföl omtalas icke i Texten, och kunna vi således taga för gifvit, att ett sådant syndigt bruk icke fanns den tiden.

Männerna som, lade Frälsarens Lekamen i grafven voro verkelligen dygdemönster: de hade ingen synd på sitt samvete: det talas icke heller om att de hade någon sorg öfver Frälsarens Död. Men emedan den naturliga dygden var deras salighets grund, så ansågo de Frälsaren såsom en dygdelärare, som lärde menniskan, att lefva dygdigt och att förtjena saligheten genom dyg<sid9>dens utöfning. Joseph och Nikodemus voro således Gudfruktige och rättfärdige, så vida någon dygd och Gudsfruktan kan gälla inför Gud. Men emedan deras dygd och Gudsfruktan också var deras Salighets grund, så kunde de icke hafva någon sorg, såsom Lärjungarne, icke kunde de heller Tro, att Frälsaren var Guds Son och Verldens Frälsare; eller att han var den rätta Messias, detta trodde Lärjungarne ända till Frälsarens död: Men då blef det också slut med deras Tro, Derföre måste Lärjungarne

falla i förtviflan; Men Joseph och Nikodemus kunde icke falla i förtviflan genom Christi död, Ty [de] trodde icke, att han var den, som skulle frälsa dem <sid10> ifrån alla synder, ifrån döden[s] och Djefvulens våld. Och alldrig kunde dessa dygdiga menniskor känna, att de voro i Djefvulens våld. Det var allt nog, att de litade på sin dygd, och nu ville de förtjena den eviga Saligheten genom en god gerning, som de bevisade på Frälsarens Lekamen. Nikodemus trodde åtminstone, att Jesus var en Lärare sänd af Gud. Att bevisa en sådan Lärares minne den sista tjensten det var en stor förtjenst som Gud icke kunde lemna obelönt. Men just denna inbillade dygd lägger Frälsaren i den döda Trons graf. Frälsaren kan alldrig blifva lefvande i ett sådant hjerta, som har dygden till Salighets grund. Svepningen, som lindas omkring Frälsarens Lekamen, är vis[s]t hvit och vacker: den lyser för verdens ögon: det vill säga: dygden är berömlig, och prisas mycket av verlden. Dygden <sid11> var också det högsta, hvartill hedningarna kunde uparbeta sig. De påstodo att den, som lefvat dygdigt i verlden, han borde blifva Salig. Men huru många är det nu för tiden, som kan lefva så pass dygdigt som Joseph och Nikodemus. kanske icke en ibland Tusende. Likväl är det denna inbillade dygd, som styrker menniskan i hennes döda Tro. Ty den som lefver dygdigt, kan alldrig tvifla på sin Salighet; Alldrig kan en sådan komma till en uprigtig ånger öfver sina synder. Huru kan han ångra sina synder, då han har dygden i Peruken?

Grafven, hvori verdens dygde mönster lägga Frälsarens Lekamen, är uthuggen i klippan; Den är fast som berg. Denna Döda Trons graf har genom dygden blifvit <sid12> [<blifvit> [uppepning](#)] så stark, att ingen kan försvaga den; ja icke sjelfva döden kan röfva bort den döda Tron ifrån en dygdig menniska. Men just sådana dygdemönster hafva nu begrafvit Frälsarens Lekamen i den döda Trons graf. Dessutom hafva de öfversta Presterna dragit försorg derom, att den verldsliga Magten har satt krigsknektar till väktare öfver grafven, så att christi Lärjungar, icke må få tillfälle att föra bort christi Lekamen ifrån den Döda Trons graf. Dessa krigs[[knektar](#)] försöka att hindra christi upståndelse ifrån den döda Trons graf. De hafva till och med förseglat grafven med den verldsliga Lagens Sigill, så att ingen får lyfta bort Stenen, ingen får lyfta bort dygdens polerade Sten, ingen får taga bort svepningen, så att någon sörjande <sid13> Maria får betrakta de sår som Frälsaren fått för sin kärleks skull.

Den enda tröst som nu återstår för de sörjande, är den sista smörjelsen, hvilken de hoppas få bevisa sin afledne vän. Men äfven detta sista kärleks bevis tyckes vara dem betaget, ty dygdens polerade sten, är så tung att de svaga qvinnorna, icke tro sig vara i stånd, att få bort den ifrån grafvens dör[r]. om också Joseph och Nikodemus icke skulle hafva för afsikt att hindra de sörjande qvinnorna från den sista smörjelsen, så hafva dock de öfversta Presterna dragit försorg derom, att den döda Trons graf, hvaruti Frälsaren nu ligger begrafven, har blifvit förseglad, med den verldsliga magtens Sigill, hvilket ingen Sörjande Jesu vän må understå att bryta, och dessutom hafva de öfversta Presterna begärt vakt af den verldsliga Magten, så att ingen må under[-]stå sig, att röra den döda Trons graf; [[ett oläsligt ord](#)] Detta hafva de sörjande <sid14> qvinnorna ingen kunskap om: de veta icke uti sin enfald, att Frälsarens fiender hafva satt den verldsliga Magtens krigsknektar till vackt

öfver den döda Trons graf, så att ingen sörjande Jesu vän må understå sig, att lyfta bort Dygdens polerade Sten ifrån grafven: ingen må understå, att gjuta den sista smörjelsen på Frälsarens Lekamen; ingen må understå sig, att gråta saknadens tårar på den korsfäste och Törnekrönte konungens <sid15> graf. Om någon sörjande Jesu vän, skulle önska att ännu en gång få gjuta den sista smörjelsen på Jesu Lekamen: så torde den ver[**I**]dliga Magtens krigsknektar snart blotta sina mordiska svärd! och ryta åt de sörjande. Ni fån icke stå här och yla på Gudsfrösmädarens graf. Han var ansedd af hela verlden för en skrymtare och uprorsmakare: hvad hafven I att beställa här på Hans graf. Ni fån icke stå här och lipa. så ungefärligen kunna krigsknektarne säga till de sörjande. Men nu veta icke qvinnorna, att de öfversta Presterna hafva begärt vackt af den ver[**I**]dliga Magten, för att dermed qvarhålla Frälsarens Lekamen i den döda Trons graf; de veta icke att den döda Trons graf är förseglad med den verldsliga magtens Sigill: de veta icke, att det är alldeles förbudt att gråta högljutt på Jesu graf. [**A**]llt hvad de sörjande <sid16> veta om Jesu graf, är den ögonskinliga erfarenheten, att verldens dygde mönster, hafva i all välmening täckt öfver grafven med dygdens polerade Sten, och denna sten är så tung, att Jesu sörjande vänner, icke tilltro sig ega nog kraft och styrka, att [**några överstrykta tecken**] vältra bort denna sten. I sanning är det ett svårt företag, för några svaga qvinnor att vältra bort dygdens polerade och släta sten ifrån den döda Trons graf. Jesu sörjande vänner, skulle ännu en gång hafva lust att betrakta de färska sår, som den Himmelska brudgummen har fått för sin kärleks skull till sin fattiga brud. <sid17> De brinna af åtrå, att ännu en gång få utgjuta den sista smörjelsen i dessa sår, men ho skall vältra den tunga stenen ifrån grafven Hilken [**<skola de sörjande> överstrykta ord**] skall komma Jesu sörjande vänner till hjälp, för att vältra dygdens tunga sten ifrån grafven[.] Och [**Ack?**] om denna sten vore bortvältrad, skulle Jesu sår blifva synliga ännu en gång för hela verlden; alla hans mördare skulle skåda sin förskräckliga mordgerning uti Frälsarens färska sår. Alla hans fiender skulle der få skåda sitt förskräckliga hat till Försonaren: de skulle få skåda sin brinnande lust, att mörda sin egen skapare, hvilken de störtat i afgrunden. Det är ett förskräckligt Fadermord, som Frälsarens och den lefvande <sid18> christendomens fiender begått. Och ännu äro fiendernas händer blodiga, ännu dryper blodet af det hvassa spjut hvarmed de öppnade hans sida. Ännu synas blodfläckarne på deras kläder. Ännu hafva de icke tvättat sina händer rena efter detta fadermord. Pilatus vill tvätta sina händer rena från den rättfärdige mannens blod. Men hans Samvete är ännu bestänkt med oskyldigt blod. Huru skola då Frälsarens argaste fiender, de öfversta Presterna, de skriftlärda och Fariseer blifva renade från detta oskyldiga blod? Huru skola krigsknektarne, som varit ett blindt verktyg i fiendernas hand, huru skola de få sina händer renade från det oskyldiga blodet. Alldrig i denna verlden. <sid19> alldrig i Evigheten. Förbannadt måste det slägte vara som är bestänkt med blod efter Fadermordet, och ändå icke kommer till ånger och erkänsla[,] ändå alldrig ångrar sitt brott, alldrig gråter öfver sin eviga ofärd, alldrig sukkar öfver sin förblindelse; alldrig ropar nåd! nåd, förlåtelse förskoning, utan rugar i det stället, korsfäst, och Hans blod komme öfver oss och våra barn.

I sörjande Jesu vänner, midt ibland mördarena midt ibland korsets hatare, midt ibland christendomens föfö[l]jare ho skall afvältra den tunga stenen ifrån Edert hjerta, den tunga stenen som verdens dygdiga Herrar Joseph och Niku <side20> demus, lagt på grafven? Ho skall öppna den graf i Edert hjerta, der den Törnekrönte Konungen ännu ligger begrafven? Det skulle vara en stor tröst för Eder, att ännu en gång få skåda de färska sår, som Frälsaren fått för sin kärleks skull; Det skulle vara en liten lindring i Er smärta, att ännu en gång få gjuta den sista smörjelsen i de färska såren. Men ack! den falska dygdens sten ligger tungt öfver grafven. Grafven kan icke öppnas, förr än denna Egenrättfärdighet, varder bort vältrad. Hvad var Joseph och Nikodemus. Egenrättfärdighetens tjenare? som vältrade en tung sten på den döda Trons graf. Denna Egenrättfärdighet ligger ännu, som <side21> En tung sten på de sörjande Lärjungarnes hjertan: den korsfäste och Törnekrönte konungen ligger begrafven under denna Egenrättfärdig[het], som ingen annan kan lyfta än Herrans Engel från Himmelen: Jesu sörjande vänner kunna derf[öre] icke tro, att han skall ännu stå upp och blifva lefvande i deras hjertan, Emedan Egenrättfärdigheten ligger som en tung sten på Frälsarens graf. Men ack ändå, om någon ville afvältra den tunga stenen, så att Frälsarens graf blefve öppen så att Jesu sörjande vänner finge ännu en gång betrakta de färska såren, och gjuta den sista smörjelsen deri. det vore ändå en lindring i deras smärta[,] en liten tröst i bedröfvelsen. Mången sörjande Jesu vän, har ännu icke kunnat begripa hvarifrån den tunga stenen har kommit, som ligger så tungt på grafven, och trycker deras hjerta så hårdt att de icke få skåda de färska såren i Jesu Lekamen, de förmå <side22> icke vältra bort stenen, så att de kunde få gjuta den välluktande smörjelsen i Frälsarens sår. Ack det är Egenrättfärdigheten, som trycker dem, det är den falska dygden, den falska äran, som bortskymmer Frälsarens sår. [<Sem> överstrykta tecken] Sen I nu sörjande Jesu vänner, huru Egenrättfärdighetens tjenare Joseph och Nikodemus, vältra den tunga Egenrättfärdighetens släta sten på Frälsarens graf. Sen I på långt håll, sittande midt för grafven, huru desse Egenrättfärdighetens tjenare tro sig förtjena Guds nåd och den Eviga saligheten genom vältrandet af denna sten på den döda Trons graf. Men hvad förtjena de, då Edert sörjande hjerta måste brista under ty[n]gden af denna börda. Det hade varit vida bättre, om dessa Egenrättfärdighetens tj[ena]re hade lemnat grafven öppen <side23> så kunde någon sörjande Jesu vän hafva fått betrakta de färska såren i Frälsarens Lekamen och gjuta den välluktande smörjelsen i de färska såren. Men Egenrättfärdighetens tjenare hafva nu vältradt Egenrättfärdighetens tunga sten öfver grafven, och dermed hafva de förorsakat Jesu sörjande vänner ett stort bekymmer. Ty nu måste de falla i förtviflan, när de icke kunna få någon starkare man till hjälp som vältrar bort stenen ifrån grafven. Och derföre f[r]åga de med beklagande hjertan. Ho skall vältra Stenen ifrån grafven? Ja det mågen i väl fråga <side24> I sörjande Jesu vänner! Ho skall vältra den tunga stenen ifrån grafven i Edert hjerta, der den Himmelske vännen ligger begrafven sårad, sargad, och liflös i Edert hjerta, så länge som Egenrättfärdighetens marmorsten bortskymmer hans sår för Edra ögon? Ack i sörjande Jesu vänner, ingen magt i Himmelen eller på jorden eller under jorden kan hindra Eder från att gå till Frälsarens graf, ingen Magt i Himmelen på jorden eller

LÅNGFREDAGEN AFTONSÅNG 1853

under jorden kan hindra Eder, att gråta och sörja öfver den olycka, som drabbade Jordens fördömda slägte, när icke allenast den lefvande Guds Son, vårt lifs begynnelse och ände, blef mördad och [~~skuffat~~ överstrykt ord] störtad till afgrunden af sina egna barn; Men att vältra stenen ifrån grafven som Egenrättfärdighetens tjenare laggt derpå, <sida 25> det kan ingen af Eder svaga qvinnor förmå; utan Edra tårar, [~~edl~~ överstrykta tecken] Edra sukkar och böner måste nedkalla den lefvande Trons Engel ifrån Himmelen, Han allena kan lyfta den tunga Stenen ifrån grafven. Han allena kan vältra bort Egenrättfärdigheten ifrån Edert hjertas graf. Han Allena kan förkunna fridens och Salighetens budskap för Eder. och i stället för den döda liflösa kroppen i grafven kunnen I få skåda den lefvande guden hälsande Eder med frid och välsignelse. Då behöfven i icke hafva något bekymmer om stenen, om Lekamen och smörjelsen; Hans färska sår sen I ändå på den lefvande: hålen efter Spikarne; skåden i på Hans händer och fötter, Hans sargade panna, blodiga märken efter Törnekronan, äro icke igen<sida26>läkta; men midt ibland fienderna till Christi kors, måsten I återvända från grafven med fruktan och bäfvan; och förkunna de sörjande Lärjungarne, som ännu gråta och jemra sig i otro och förtviflan, att den korsfäste, och Törnekrönte Konungen, den store Korsdragaren, Jesus Christus är lefvande, och han har lofvat visa sina sår för alla tviflande: denna begrafning skall vara ett hopp för alla sörjande Jesu vänner, ett himmelskt hopp, för dem, som sörja på Frälsarens graf, att han ännu en gång skall upstå ifrån den döda Trons graf, och visa sig lefvande för dem. älska honom in i döden. Amen! Men för fienderna, för Fadermördarena skall detta tal om Christi begrafning och upståndelse blifva en förargelse, och deras hat till christendomens förkunnare skall icke slockna. Amen.

—
Original / Merikallios samling / Uleåborgs landsarkiv /